

LEASING

Sadržaj

ŠTO JE LEASING?	/03
POSLOVI LEASINGA	/05
UGOVOR O LEASINGU	/07
ZAŠTITA POTROŠAČA	/11
UDRUŽENJE LEASING DRUŠTAVA	/13
ZAKONODAVNI OKVIR	/13
ŠTO JE HANFA?	/15

IMPRESSUM

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
Miramarska 24b, 10000 Zagreb
Telefon: +385 1 6173 200
Telefaks: +385 1 481 1406
E-mail: info@hanfa.hr
www.hanfa.hr

ISBN 978-953-8069-03-1 (TISAK)
ISBN 978-953-8069-04-8 (ONLINE)

LEASE

A 3D rendered compass with a black dial and a silver needle. The needle's arrow is a vibrant blue and points towards the word "LEASE" printed in a bold, blue, sans-serif font on the dial. The dial also features a scale of tick marks and a faint letter "Y" on the left side. The background is dark and blurred, suggesting a close-up perspective.

ŠTO JE LEASING?

Riječ *leasing* dolazi od engleske riječi to *lease*, što znači iznajmiti. U Hrvatskoj se usluge leasinga intenzivnije nude od kraja devedesetih godina, a u razdoblju koje je uslijedilo došlo je do ekspanzije tržišta leasinga, kao i broja leasing društava.

Zakon o leasingu definira posao leasinga kao posao u kojem davatelj leasinga pribavlja objekt leasinga tako da od dobavljača objekta leasinga kupnjom stekne pravo vlasništva nad objektom leasinga te primatelju leasinga odobrava korištenje tog objekta leasinga kroz određeno vrijeme, a primatelj leasinga obvezuje se za to plaćati naknadu. Već na početku nailazite na izraze koji na prvi pogled mogu djelovati komplicirano, stoga nas slijedite dalje u tekstu, gdje ćemo detaljnije objasniti pojmove s kojima ćete se neminovno susretati odlučite li se na korištenje usluga leasinga.

TKO JE DAVATELJ LEASINGA?

Davatelj leasinga osoba je koja, nakon što je kupila objekt leasinga od dobavljača, daje taj objekt primatelju leasinga na korištenje. Davatelj leasinga u Hrvatskoj mogu biti samo ona leasing društva sa sjedištem u Hrvatskoj koja imaju odobrenje Hanfe za obavljanje poslova leasinga. Uz njih, poslove leasinga mogu obavljati i podružnice leasing društava iz drugih država članica Europske unije, kao i podružnice leasing društava iz drugih stranih država koje su dobile Hanfino odobrenje za pružanje usluga leasinga. Poslove financijskog leasinga mogu obavljati i kreditne institucije sa sjedištem u Hrvatskoj, u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija u Hrvatskoj.

Registar leasing društava koja imaju odobrenje za rad Hanfe možete pronaći na Hanfinim internetskim stranicama. Prije sklapanja ugovora o leasingu provjerite nalazi li se vaše društvo u tom registru.

TKO JE PRIMATELJ LEASINGA?

Primatelj leasinga osoba je koja na osnovi ugovora o leasingu koristi objekt leasinga i za to plaća ugovorenu naknadu. Primatelj leasinga može biti fizička osoba, dakle vi, i pravna osoba, dakle neko društvo. Primatelj leasinga sam bira objekt leasinga kod dobavljača i obraća se davatelju leasinga u svrhu financiranja tog objekta.

TKO JE DOBAVLJAČ OBJEKTA LEASINGA?

Dobavljač objekta leasinga pravna je ili fizička osoba koja prodaje objekt leasinga davatelju kako bi davatelj dalje taj isti objekt dao u leasing.

A ŠTO JE OBJEKT LEASINGA?

Prilikom sklapanja posla leasinga primatelj leasinga obraća se davatelju sa zahtjevom za financiranje određenog objekta leasinga. Kao objekt leasinga najčešće se pojavljuju osobni automobili, gospodarska vozila, strojevi, oprema, postrojenja, nekretnine i plovila.

U praksi bi davatelj leasinga najčešće bilo leasing društvo koje financira objekt leasinga, a objekt leasinga bio bi primjerice automobil za koji vi kao primatelj leasinga plaćate mjesečnu naknadu. Dobavljač objekta leasinga, u ovom slučaju automobila, bila bi autokuća. U iznimnim slučajevima dobavljač objekta leasinga može biti i sam davatelj leasinga.

Vlasnik objekta leasinga uvijek je davatelj leasinga.

Često ćete čuti pojmove **pravni vlasnik** i **ekonomski vlasnik** objekta leasinga. Biti pravni vlasnik objekta leasinga znači biti i stvarni vlasnik tog objekta. Npr. kod objekata koji se registriraju, poput vozila, kao vlasnik je u prometnoj dozvoli uvijek upisan davatelj leasinga.

Za razliku od pravnog, **ekonomsko je vlasništvo** pojam povezan s evidentiranjem objekta leasinga u poslovnim knjigama.

Prilikom završetka ugovora o financijskom leasingu pravo vlasništva nad objektom leasinga uglavnom se prenosi na primatelja leasinga, dok se kod završetka ugovora o operativnom leasingu objekt leasinga vraća davatelju leasinga.

POSLOVI LEASINGA

Leasing se s obzirom na sadržaj i obilježja posla dijeli na financijski i operativni leasing, pri čemu je jasno razdvojeno pravo vlasništva od prava korištenja objekta. Na taj način primatelj leasinga kroz korištenje nesmetano ostvaruje prihode, a da pritom ne mora biti opterećen obvezama povezanim s vlasništvom nad objektom leasinga. Stoga usluge leasinga prvenstveno koriste pravne osobe, ali korisnici mogu biti i fizičke osobe.

/ 5

OPERATIVNI LEASING

Posao operativnog leasinga znači da davatelj leasinga na temelju ugovora o operativnom leasingu daje primatelju leasinga na korištenje objekt leasinga na određeno razdoblje te ga primatelj po isteku ugovora vraća davatelju.

Primatelj leasinga za navedeno korištenje plaća naknadu, koja ne mora uzimati u obzir cjelokupnu vrijednost objekta leasinga, te nema mogućnost kupnje, već nakon isteka ugovora obvezno **objekt leasinga vraća davatelju u ugovorenom stanju**. Rizici i koristi povezani s vlasništvom nad objektom leasinga većim dijelom ostaju na davatelju leasinga, tj. ne prenose se na primatelja.

U praksi bi to značilo da vi poželite, primjerice, manje plovilo i plaćate nekom davatelju leasinga dogovoreni mjesečni najam. Nakon što ste, recimo, prokrstarili Jadran, nakon pet godina vraćate brod davatelju leasinga, koji ga je cijelo vrijeme imao u svome vlasništvu, bez obzira na to što ste ga koristili vi.

FINANCIJSKI LEASING

Posao financijskog leasinga znači da davatelj leasinga na temelju ugovora o financijskom leasingu daje primatelju leasinga na korištenje objekt leasinga na određeno razdoblje te ga primatelj po isteku ugovora može steći.

Primatelj leasinga za navedeno korištenje davatelju plaća naknadu, koja uzima u obzir cjelokupnu vrijednost objekta leasinga, te snosi troškove amortizacije tog objekta leasinga i opcijom kupnje **može nad njim steći pravo vlasništva**, po cijeni koja je u trenutku kupnje manja od stvarne vrijednosti objekta leasinga. Gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad objektom leasinga prenose se s davatelja leasinga na primatelja leasinga.

U stvarnom životu to izgleda ovako – vama je potreban veći automobil i od davatelja leasinga zatražite financiranje. Nakon određenog vremena, kada istekne ugovor između vas i davatelja leasinga, ako je ugovorena opcija kupnje, vi auto otkupljujete po cijeni koja je manja od stvarne vrijednosti automobila u tom trenutku.

UGOVOR O LEASINGU

Ugovorom o leasingu davatelj leasinga obvezuje se nabaviti objekt leasinga od dobavljača i primatelju leasinga odobriti pravo korištenja tog objekta leasinga na određeno razdoblje, a primatelj leasinga obvezuje se plaćati mu za to određenu naknadu.

Uvijek dobro proučite ugovor koji sklapate s davateljem leasinga, kao i pripadajuće opće uvjete.

17

Što mora sadržavati ugovor o leasingu? Kao prvo, ugovor o leasingu mora biti sklopljen u pisanom obliku te napisan na razumljiv način. U njemu mora stajati sljedeće:

- podaci o samom ugovoru (naziv, datum sklapanja i vrijeme trajanja)
- podaci o davatelju i primatelju leasinga te dobavljaču objekta leasinga
- podaci o objektu leasinga (vrijednost te detaljno određenje objekta leasinga pomoću kojeg se na nedvojben način može identificirati taj objekt, kao što su marka/opis, model, tip, serijski broj i slično, a za nekretnine njihovi zemljišnoknjižni podaci)
- ukupan iznos naknada te iznos pojedine naknade koje će davatelj leasinga pri sklapanju ili tijekom trajanja ugovora naplatiti primatelju. Ugovor mora sadržavati i sve vrste ostalih naknada za koje davatelj leasinga može teretiti primatelja u trenutku sklapanja ugovora ili tijekom njegova trajanja. Ako visina ostalih naknada nije navedena u ugovoru, davatelj leasinga dužan je s njihovom visinom upoznati primatelja na prikladan način.

- razlozi i uvjeti prijevremenog prestanka ugovora. Razlozi zbog kojih davatelj leasinga može prijevremeno raskinuti ugovor moraju u ugovoru biti detaljno opisani te upućivati na sve pravne i materijalne posljedice koje zbog raskida mogu nastupiti za primatelja leasinga.

Bitno je naglasiti da davatelj leasinga može raskinuti ugovor o leasingu ako primatelj leasinga nije platio dvije uzastopne naknade. U slučaju prijevremenog prestanka ugovora, primatelj je dužan ne samo vratiti objekt leasinga davatelju, već je obvezan davatelju podmiriti sve tražbine u skladu s ugovorenim odredbama.

Ugovor o financijskom leasingu dodatno mora sadržavati i sljedeće odredbe:

- iznos učešća u ukupnoj vrijednosti objekta leasinga, koji predstavlja novčani iznos kojim primatelj leasinga sudjeluje u financiranju objekta leasinga, a za koji iznos se umanjuje osnovica za obračun rate te se po prestanku ugovornog odnosa ne vraća primatelju leasinga
- otplatnu tablicu, koja sadrži iznos, broj i rokove plaćanja pojedinih rata
- efektivnu kamatnu stopu (koja predstavlja ukupni trošak financijskog leasinga) i nominalnu kamatnu stopu.

/8

S druge strane, ugovor o operativnom leasingu dodatno mora sadržavati i sljedeće odredbe:

- iznos, broj i rokove plaćanja pojedinih obroka
- ostatak vrijednosti objekta leasinga, koji predstavlja ugovorom utvrđenu vrijednost objekta leasinga po isteku ugovora.

Ugovori o operativnom i financijskom leasingu najčešće sadrže i **opće uvjete**, koji dodatno definiraju ugovorne odnose. Važno je obratiti na njih pozornost jer potpisom ugovora prihvaćate i sve što je navedeno u općim uvjetima, kao na primjer:

- vlasništvo i mogućnost prijenosa vlasništva
- pregled stanja objekta leasinga
- obveza informiranja davatelja leasinga o svim promjenama povezanim s primateljem i objektom leasinga
- čuvanje povjerljivih podataka
- odgovornost za objekt leasinga i naknada štete
- preuzimanje objekta leasinga i obveze plaćanja prije preuzimanja
- osiguranje objekta leasinga
- primjena tečaja za obračun rata/obroka
- raskid ugovora o leasingu
- mogućnost kupnje objekta leasinga
- vraćanje objekta leasinga.

Što kada ugovor o leasingu prestane?

Ugovor može prestati na dva načina: redovnim istekom ili prijevremenim prekidom. Za slučaj **redovnog isteka** ugovora davatelj leasinga dužan je primatelju dostaviti konačni obračun ugovora te vratiti instrumente osiguranja i jamčevinu u roku od 60 dana od dana kada je primatelj leasinga podmirio sva dugovanja određena ugovorom, a kod ugovora o operativnom leasingu, od kada je vratio objekt leasinga u stanju kako je određeno ugovorom. Međutim, za slučaj **prijevnemog prekida**, davatelj leasinga dužan je u ugovoru naznačiti rok u kojem će primatelju dostaviti konačni obračun po ugovoru, u kojem su jasno određeni svi elementi izračuna tog obračuna, te naznačiti točno određene uvjete pod kojima može zadržati instrumente osiguranja i jamčevinu primatelja leasinga kao i rokove povrata instrumenata osiguranja primatelju leasinga.

Koja su prava i obveze davatelja leasinga?

Zamislite se u situaciji da sklapate posao. Jedno od prvih pitanja svakako bi glasilo: „Što mogu očekivati od druge strane?“. U ovom slučaju druga je strana davatelj leasinga, koji je dužan prema zahtjevu vas kao primatelja leasinga od dobavljača pribaviti objekt koji ste sami odredili.

Pravo je davatelja leasinga od vas naplatiti naknadu za korištenje objekta leasinga.

Koja su prava i obveze primatelja leasinga?

Kao primatelj leasinga imate obvezu preuzeti objekt leasinga i koristiti ga te plaćati naknadu u iznosima, rokovima i na način određen ugovorom o leasingu.

Ovdje je bitno napomenuti da možete imati obveze koje nisu vezane uz samo korištenje, primjerice, gubitak mobitela ne oslobađa vas automatski plaćanja ugovorne obveze, odnosno pretplate. Isto tako, gubitak objekta leasinga ili gubitak njegove funkcije ne oslobađa vas od vaših obveza određenih ugovorom o leasingu. Kao primatelj leasinga odgovorni ste za štetu koju uzrokuje korištenjem objekta leasinga suprotno ugovoru ili namjeni objekta leasinga. Ako nije drukčije ugovoreno, pristojbe i druga davanja koja su u neposrednoj vezi s korištenjem objekta leasinga snosi primatelj leasinga.

Ako je prema posebnom propisu za prekršaj koji je u neposrednoj vezi s korištenjem objekta leasinga odgovoran davatelj leasinga kao vlasnik, a objekt leasinga u vrijeme počinjenja prekršaja nije bio u njegovu posjedu, u svrhu utvrđivanja postojanja prekršaja i prekršajne odgovornosti uzet će se da je primatelj leasinga vlasnik objekta.

Dakle, ako uzmete automobil na leasing i prilikom njegova korištenja skrivite prometnu nezgodu, odgovorni ćete biti vi, a ne davatelj leasinga.

Objekt leasinga u cjelini ili pojedinim dijelovima imate pravo dati drugome na korištenje samo uz pisanu suglasnost davatelja leasinga. Davatelj može raskinuti ugovor i zahtijevati naknadu štete ako ste vi bez njegove pisane suglasnosti dali objekt drugome na korištenje. Predaja objekta leasinga drugome na korištenje ne oslobađa vas obveza određenih ugovorom o leasingu.

Po prestanku ugovora o leasingu dužni ste bez odgadanja objekt leasinga vratiti davatelju na način i u stanju određenim ugovorom, osim ako ste u skladu s ugovorom ispunili uvjete kojima stječete pravo vlasništva nad objektom ili ste produžili ugovor.

Kao primatelj leasinga ne odgovarate za istrošenost objekta leasinga koja nastane njegovim redovitim i urednim korištenjem, kao ni za promjene na objektu koje su izvršene u dogovoru s davateljem leasinga.

Ako vam dobavljač objekta leasinga ne isporuči objekt, ako ga isporuči sa zakašnjenjem, ako objekt ima materijalni nedostatak ili nije u skladu s ugovorom, možete odbiti prihvrat isporuke ili raskinuti ugovor i imate pravo na naknadu štete od dobavljača (a i od davatelja ako je on sudjelovao u izboru objekta). Ako raskinete ugovor, imate pravo na povrat naknade koju ste platili u skladu s ugovorom.

Obveze dobavljača leasinga

Dobavljač objekta leasinga dužan vam je objekt leasinga isporučiti u ispravnom stanju na način određen ugovorom.

Kada su dobavljač objekta leasinga i primatelj leasinga ista osoba, objekt mora biti u vlasništvu dobavljača/primatelja u trenutku sklapanja ugovora.

ZAŠTITA POTROŠAČA

Prilikom sklapanja ugovora s vama kao potrošačem (u ovom slučaju kao primateljem leasinga) davatelj leasinga dužan je osim Zakona o leasingu primjenjivati i odredbe Zakona o zaštiti potrošača, a kod ugovora o financijskom leasingu i odredbe Zakona o potrošačkom kreditiranju, kojima je određeno transparentno i jasno navođenje svih ugovornih uvjeta i detaljno upoznavanje potrošača s tim uvjetima.

Prije prihvaćanja ponude ili sklapanja ugovora o financijskom leasingu davatelj leasinga dužan vam je pravodobno pružiti sve informacije propisane Zakonom o potrošačkom kreditiranju.

Što učiniti ako niste zadovoljni pruženom uslugom?

Bez obzira na to kupujete li namirnice u lokalnoj trgovini, odlazite postolaru, bankaru ili automehaničaru, imate pravo izraziti nezadovoljstvo pruženom uslugom ili kupljenim proizvodom.

Davatelj leasinga ne pridržava se ugovornih odredbi? Podnesite pisani prigovor i zatražite očitovanje, na koji od davatelja leasinga morate dobiti odgovor u roku od 15 dana. Niste zaprimili odgovor davatelja leasinga ili niste zadovoljni dobivenim odgovorom? Obratite se Hanfi na e-mail adresu: potrosaci@hanfa.hr.

Na koji su način zaštićeni vaši podaci u slučaju korištenja usluga leasinga?

Davatelj leasinga dužan je, kao povjerljive, čuvati sve podatke, informacije, činjenice i okolnosti za koje je saznao u poslovanju s pojedinim subjektima u poslovima leasinga.

UDRUŽENJE LEASING DRUŠTAVA

Leasing društva udružena su u Udruženje leasing društava, koje je osnovano i djeluje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, u svrhu razvoja i unaprjeđenja hrvatskog tržišta leasinga. Više o udruženju možete naći na internetskim stranicama Hrvatske gospodarske komore (www.hgk.hr).

ZAKONODAVNI OKVIR

/ 13

Zanima vas koji propisi uređuju djelatnost leasinga u Hrvatskoj?
Potražite sljedeće propise:

- Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga
- Zakon o leasingu
- Zakon o obveznim odnosima
- Zakon o reviziji
- Zakon o računovodstvu
- Zakon o trgovačkim društvima
- Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma
- Zakon o zaštiti potrošača
- Zakon o potrošačkom kreditiranju
- podzakonski akti doneseni temeljem navedenih zakona
- drugi zakonski i podzakonski propisi koje leasing društva moraju primjenjivati.

Na postupke koje u okviru svoje nadležnosti provodi Hanfa primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako Zakonom o leasingu nije drugačije određeno.

ŠTO JE HANFA?

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (Hanfa) nadzorno je tijelo koje provodi nadzor nebankarskog financijskog sektora s ciljem promicanja i očuvanja njegove stabilnosti. Nebankarski financijski sektor obuhvaća tržište kapitala, osiguranja, leasinga i faktoringa, investicijske fondove te drugi i treći stup mirovinskog osiguranja. Pravne i fizičke osobe koje na tim tržištima pružaju financijske usluge Hanfini su subjekti nadzora, a zadaća je Hanfe osigurati da oni posluju u skladu s propisima koji se odnose na navedena područja.

/ 15

Na Hanfinim internetskim stranicama (www.hanfa.hr) u rubrici *Edukacija i zaštita potrošača* možete saznati kako podnijeti predstavku u slučaju da smatrate da vas je određeni subjekt nadzora oštetio svojim postupanjem. Pritom napominjemo da, s obzirom na to da je Hanfa nadzorno tijelo, vaše eventualne sporove s Hanfinim subjektima nadzora rješavaju nadležna sudska tijela, a Hanfa nije ovlaštena arbitrirati u takvim imovinsko-pravnim pitanjima.

Važno je naglasiti da Hanfa ne može davati savjete ili preporuke u vezi s financijskim uslugama koje koristite ili namjeravate koristiti (primjerice, preporučiti određenu financijsku uslugu ili određenog pružatelja usluge). Međutim, Hanfa u sklopu svojih redovnih aktivnosti na svojim internetskim stranicama objavljuje registre subjekata nadzora, pokazatelje poslovanja, tekstove i priručnike o obilježjima i rizicima spomenutih financijskih usluga, propise za čiju je provedbu nadležna te druge informacije koje vam pri donošenju tih odluka mogu biti korisne. U tu svrhu izrađena je i ova brošura.

BESPLATAN PRIMJERAK. ZABRANJENA PRODAJA.

DOPUŠTA SE KORIŠTENJE TEKSTA UZ OBVEZNO NAVOĐENJE IZVORA.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI:

CILJ JE OVE BROŠURE INFORMIRATI JAVNOST O POSLOVIMA LEASINGA NA PRISTUPAČAN NAČIN, U KOJU SVRHU SU INSTITUTI I ZAKONSKI POJMOVI POJEDNOSTAVLJENI. IZ TOG RAZLOGA, A ZBOG OPĆENITE NARAVI OVOG TEKSTA, BROŠURA NE MOŽE PREDSTAVLJATI TEMELJ ZA TUMAČENJE PROPISA KOJI UREĐUJU PODRUČJE LEASINGA KAO NI PREPORUKE ZA ODABIR USLUGA LEASINGA. HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA NE PRIHVAĆA ODGOVORNOST ZA EVENTUALNE POGREŠKE U OVOM TEKSTU. O PROPISIMA KOJI SE ODNOSU NA NADLEŽNOST HRVATSKE AGENCIJE ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA MOŽETE SE INFORMIRATI PUTEM INTERNETSKIH STRANICA WWW.HANFA.HR.

HANFA